

Mechanický človek bol vyrobený z hodinových strojčekov a jemnej mechaniky. Odkedy mu jeho otec o ňom rozprával, mechanický človek sa stal centrom Hugovho života.

Hugov otec mal hodinárstvo a na čiastočný úväzok pracoval v starom múzeu, kde sa staral o hodiny. Raz večer prišiel domov neskôr ako zvyčajne.

„Kapitán,“ povedal Hugovi, ktorý už ležal v posteli. „Prepáč, že idem tak neskoro, ale dnes večer som v múzeu objavil niečo fascinujúce – na povale. Zjavne nikto v múzeu nevie, ako sa to tam dostalo. Dokonca ani starý strážnik sa na nič nepamätá, ale ten sa vlastne nepamätá na veľa vecí. Je to najkrajší, najkomplikovanejší stroj, aký som kedy videl. Hanba, že múzeum sa oň nepostaralo.“

„Čo je to?“ spýtal sa Hugo.

„Automat.“

„A to je čo?“

„Je to figurína na kľúčik – podobná ako hudobná skrinka alebo hračka, ale omnoho komplikovanejšia. Už som niekoľko takých videl – spievajúceho vtáčika v kletke a mechanického akrobata na visutej hrazde –, ale tento je omnoho zložitejší a zaujímavejší ako ostatné.“

„Ako to myslíš?“ spýtal sa Hugo nedočkavo.

„Tento vie písať. Aspoň si to myslím. Má v ruke pero a sedí za písacím stolom. Obzrel som si ho a skladá sa zo stovky malých súčiastok vrátane tuctov koliesok, ktoré majú zrezané okraje s drážkami a žliabkami. Som si istý, že keby fungoval, stačilo by ho natiahnuť, a keby si mu dal kus papiera a všetky tie malé súčiastky by sa rozhýbali, ruka by sa začala pohybovať a automat by niečo napísal. Možno by napísal báseň alebo hádanku. Teraz je však pokazený a hrdzavý...“

„Kto ho vyrobil?“ spýtal sa Hugo nedočkavo.

„Nikto v múzeu o ňom nič nevie, ale všetky ostatné automaty, čo som videl, vyrobili kúzelníci a používali ich pri svojich vystúpeniach.“

„Kúzelníci?“ spýtal sa Hugo vzrušene.

„Niektorí kúzelníci začínali ako hodinári. Svoje znalosti o strojoch využívali pri zostavovaní týchto automatov, aby zabávali publikum. Tieto stroje mali u ľudí vyvolať obdiv a to sa im darilo. Nikto z obecnstva nikdy nezistil, ako tieto figuríny dokážu tancovať, písať alebo spievať. Bolo to, akoby kúzelníci vytvorili umelý život, ale tajomstvo vždy spočívalo v hodinových strojčekoch.“

„Ty si hodinár,“ povedal Hugo, „tak by si ho mohol vedieť opraviť.“

„Nuž, neviem. Je poriadne hrdzavý a chýbajú mu súčiastky. Okrem toho mám aj veľa inej roboty.“